Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20327

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i, A. Z. I??k taraf?ndan 2007 y?l?nda bir Doktora Tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, üniversite ö?rencilerinin duygu ve bili? aras?ndaki karma??k etkile?im biçimlerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bireylerin duygusal durumlar?n?n bili?sel süreçleri nas?l etkiledi?ini ve bunun tersi durumlar? ölçerek, bu iki temel psikolojik alan?n entegrasyon düzeyini ortaya koymay? hedefler. Çal??ma ayn? zamanda, duygu-bili? etkile?iminin cinsiyet, ya? ve ö?renim görülen bölüm gibi demografik de?i?kenler aç?s?ndan farkl?l?k gösterip göstermedi?ini incelemeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Duygu-Bili? Etkile?imi, Ölçek Geli?tirme, Bili?, Duygu Yönetimi, Üniversite Ö?rencileri, Psikometrik Araç.

Yazarlar

A. Z. I??k

Amaç

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i'nin birincil amac?, duygu ve bili? aras?ndaki etkile?imin boyutlar?n? nicel olarak ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir araç geli?tirmektir. Bu etkile?im, bireyin duygusal girdileri nas?l i?ledi?ini, bu girdilerin dikkat, haf?za ve problem çözme gibi bili?sel i?levler üzerindeki düzenleyici veya bozucu etkilerini anlamay? gerektirir.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, özellikle Türk kültürü ve e?itim ba?lam?nda, bu psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil edebilecek maddelerin olu?turulmas?na odaklanm??t?r. ?kincil bir amaç ise, elde edilen veriler ?????nda, üniversite ö?rencilerinde gözlemlenen duygu-bili? etkile?iminin düzeylerinin demografik faktörlerle ili?kisini incelemektir. Bu, e?itim psikolojisi ve rehberlik alanlar? için önemli ç?kar?mlar sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel ve dinamik bir alan olan Duygu-Bili? Etkile?imi (Emotion-Cognition Interaction) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, duygusal deneyimlerin bili?sel de?erlendirme süreçlerini nas?l ?ekillendirdi?ini ve ayn? zamanda bili?sel stratejilerin duygusal tepkileri nas?l düzenledi?ini ifade eder. Ölçek, muhtemelen bu etkile?imin farkl? alt boyutlar?n? (örne?in, duygusal etkilenme, bili?sel yeniden de?erlendirme, duygusal tepki düzenleme) ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ölçek, duygusal zeka, duygusal düzenleme ve bili?sel kontrol gibi ilgili yap?larla yak?ndan ili?kilidir, ancak do?rudan bu iki alan?n kar??l?kl? ba??ml?l???n? ve entegrasyonunu hedeflemektedir. Ölçe?in maddeleri, bireyin günlük ya?amdaki duygusal zorluklar kar??s?nda sergiledi?i dü?ünce ve davran?? kal?plar?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerli?e dair spesifik nicel veriler bulunmamakla birlikte, ölçe?in bir Doktora Tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olmas?, kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n (kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i ve olas? ölçüt geçerli?i) yürütüldü?ünü dü?ündürmektedir.

Ölçek Geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler kullan?larak ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?i ara?t?r?lm?? olmal?d?r. Geçerlik bilgileri için tezin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirli?e ili?kin detayl? istatistiksel sonuçlar kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in akademik bir çal??ma ürünü olmas? nedeniyle, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?i gibi temel güvenirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilirli?i aç?s?ndan kritik öneme sahiptir ve tezin orijinal metninde detayl?ca sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i, "Geli?tirme" türünde bir ölçek oldu?u için, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla Faktör Analizi yönteminin kullan?ld??? kesindir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel alt boyutlar (faktörler) alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin teorik olarak beklenen duygu-bili? etkile?imi yap?s?n? ne kadar iyi aç?klad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile ölçe?in nihai yap?s? test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in birden fazla boyutu ölçtü?ünü (multidimensionalite) ortaya koymu? olabilir, bu da duygu ve bili? aras?ndaki etkile?imin karma??k do?as?n? yans?t?r.

Araç

Test Type: Ölçek Geli?tirme (Development)

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi derecelendirme (örne?in, 5'li veya

ARABPSYCHOLOGY.COM

7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Population Details: Marmara Üniversitesi'nde ö?renim gören ö?renciler örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Duygusal Düzenleme, Bili?sel Kontrol, Psikometrik Özellikler, Doktora Tezi, Faktör Yap?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, ?stanbul (Tez dönemi itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2007

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Doktora Tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin al?nmas? ko?uluyla ücretsizdir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n izni gereklidir.

Kaynaklar

I??k, A. Z. (2007). Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve duygu bili?in, üniversite ö?rencilerinde cinsiyet, ya? ve bölüm aç?s?ndan incelenmesi (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, ?stanbul). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp adresinden edinilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

duygu-bilis-etkilesim-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, Marmara Üniversitesi Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan tezin tam metninde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM